

30

Ամսացումի Էփեսոս

30

ԲՍԲԱ

Պատկերացում 3 տեղա ջրգար
Հարկի 7
Իրավունքի 6
Իրավունքի պիտ արք

Գալարատա, Ագապ-գաբուտունտա,
Չիլմե միլտանցունտա, Ֆուրունուն գար-
ընցունտա 298 ճիւմբոյուն Մանգունի
Էփեսոս մարպապունտա :

مطبعة واداره خا نه
جلطه ده چشمه ميدانده ۲۹۸ نومروى
محل مخصوصدر

نظرة افكار
صاحبها قسطنطين
فرمت بانوسيان

30 ԳԵՆՆՈՒԼԻ ԷՎԷԼ 13

ՍԱՆՎԱՐ ԻՍԽԱՆԻՍ ԳԱՐԱՊԵՏ 3 ԳԱՆՈՒՆՎԱՐ

1307 ՃԻՄԱՍՁԻ ԷՎԷԼ 13

ՏԱՆԻԼԻՆԷ

Տիւնքիւ սէլամըդ րէսմի ալիսի
Էրթուղըդ ճամիսնտէ ինքապոյ-
րուսմուշ վէ խիթամը րէսմի պէ-
հնտէ Ամէրիգա սէֆիրի վէ թէր-
ֆիմանը հազուրը Բաստիզահիսէ
գապուլ շէրէֆինէ նաեւիլ օլմուշ-
լար տըր :

Ասիրէն իւհաէսինէ ֆէրիլլը
ըլիթպէսի թէվիհիս պուրուլան
սասաւ Շաքիր բաշանըն մէհմուրի-
կէթի մախոուսէ իլէ Պուլկարիս-
թանա կիտէհէկինի Մօնթէօր :

Միլլարիլէյ 1878տէ Բօսթընա-
հիլէսինին թահտիտի հաւտուրը
գօմիլիօնտա ազա պուլունմուշ
տուր :

«Թան» զաղէթասընն պէսանը-
նա կէօրէ, թէֆթիլի ասքերի գօ-
միլիօնը թարաֆընտան խաքիւրայի
Շահանէհէ թաքտիմ գըլընան լա-
հիհատէ նաքիւթաթը ասքերիսէ-
նին իսլահ օլունմասը, վէ ինտէլ-
հաճէ ասաքիրին սիւրաթլէ սիւահ
պլթընա ալընմասը իւզաւմարը
պըզ օլունմուշ տուր :

Ձօր վէ Էրթուղըդ պիտանէթ
միւտտաիլ ումուսի մուսթիլլըրի-
նին պէհանիլի մէհմուրիկէթլըրի
պուլ քէրքէ Էմր օլունմուշ տուր :

Թէքֆուր տաղը նիւապէթի Բէն-
էրը նաեւիլի Էսպագ Մէհմետ Սա-
պիթ Էֆէն :

Սէրէզ նիւապէթի Իւլլազ նա-
հիլի Էսպագ Սէհմետ Նադիֆէֆէն,
Սաքբա նիւապէթի Պազա նա-
հիլի ասպըզ Պէհաէտուլն Էֆէն,
Սնթաթի նիւապէթի Հըսնէլ
Էքրատ նաեւիլի ասպըզ Մէհմետ
Իէֆիգ Էֆէն :

Էրթուղըդ նիւապէթի մէթթէպի
նիւվապուէն մուրիթէ Մէհմետ Շէ-
ֆիգ Էֆէն :

Գուշ աստաղը նիւապէթի Սան-
ուրըզ նաեւիլի ասպըզ Եահնա
Սըտըզ Էֆէն :

Պանէնտիլ նիւապէթի Էսպագ
Հիւսէնին Նադիմ Էֆէն :

Թուրթում նիւապէթի Սէվրէք
նաեւիլի Էսպագ Մէհմետ Թահիր
Էֆէն թէֆթիլ պուրուլմուշ տուր :

Բուսիա իլէ տէվէթի Ալիսէ ա-
բաւընտա թանպիմ օլունմադ
կէօմիլը թարֆէսինին թահթը
իսթիլաֆտա գալըլ օլան պաղը
նօզ թալար հազ գընտա Էվէթիլ
կիւն տաեւիլի թարֆիսէնէ թա :

րաֆէյն մուրախապընտան
միւրէքքէպ ինիգատ իտէն գօմի-
սիօնտա ինքա օլունման միւզաքէ-
րաթ նէթիհէսինի հալի թարա-
ֆէյն մէհմուրըդ պէյնինտէ իս-
զա օլունմադ Բօթթօզ օլ իլէ տէվ-
լէթի Ալիսէ մէհմուրըդ պուլ
պապաէ թարֆիսէ նէպարէթինէ
թաքտիմ իտէհէքլէրի մաղպաթա-
նըն տէրաէսթի թանպիմ օլունմուշ
նու «Թարիգ» եաղընօր :

Մուսուլտաի գօլէրատան Էսէր
գալմաղըդ հասէպլլէ, թէհաֆ-
ֆուզ խանէլէր վէ գօրտօնլար իւ-
զա իտիլմիշ տըր :

Ջիրաթ պանգասը մէհլիսի ի-
տարէսի Էվէթիլ կիւն Նաֆիա վէ
թիհարէթ նէպարէթի տաեւիլիսին-
տէ ազաթ իթթիմ իլէ, միւտիլի-
կէթին ինքաթը հազ գընտա ին-
քայի միւզաքէրէ իլլէմիշ տըր :

Գարատաղըն միւհհալլ գալմը
օլան Տէրապաթէթ մասլահաթ կիւ-
զաղըդընա պիր միւտտէթ քիմնէ
թային օլունմանը, Էմրիկէնտէ-
քի սէֆարէթիմանտէ Գարատաղ
ըրէսինին տամաթը Բըհն Բիէր
Գարաթօրիկիլ իլլամէթ իտէհէկի,
վէ պուլնըն պիր միւտտէթ իլլամէ-
թինտէն սօնրա, Գարատաղըն Տէր-
սապաթէթ սէֆարէթինէ թային
օլունմադը միւհհէթիլ օլունմուշ
զաղէթալարտա օլունմուշ տուր :

Թասֆիլիյէյի տուեւուն գարա-
նամէսինին իքիսին մատտէսի մու-
հիլլինէ, թապ իտիլլէ վէ պաղը
թէհաթիսթաթան իսթիլտաթ օլուն-
ման թասֆիլիյէյի տուեւուն թահ-
վիլթը 233,439,390 Գըլլէ օլ-
տուլու հալտէ, 305 նոյ սօնընա
գատար պուլնտան 202,674,940
Գըլլէ մէրքէզաէ վէ վիլլաթաթ-
տա ասհապը մաթիլպէ պիթթէվ-
զի, գուսուր 30,764,480 Գըլլէ
վէգընէյի մախոուսընտա մահֆուզ
պուլունտուլու, վէ թէվիլ օլուն-
ման թահվիլթաթին 174,129,200
Գըլլէ վիթը օլունման նոյ սօնընա
գատար տուեւուն մահհապէն
իսթիլտաթ օլունմուշ, 28,545,740
Գըլլէ օլունմուշ օլ վաղըթ Էնտիլի
նաստա պուլունտուլու խաղինէյի
Մալիկէնին վարազայի հիսապիլի-
սինտէն անաղըլմը տըր :

Պէյօլլունտա Բանկաթիլի մէք-
թէպի հարպիկէ գարըլընտաթի
Էպիսինէտէ չաղըլմադ տէ օլան խաչա
տուր վէՄանուկ նամ չախալար կէչէն
կիճէ օաւաղընա խամ աթէշ ալ-

մըլ օլմաղըլա, թէհսիրինտէն
պաղըն պիր հալտէ գալմըլ օլ-
տուլլարընտան տօզթօր Լուիսի
թարաֆընտան թէտաթիլ օլուն-
տուլլան սօնրա, խասթախա-
նէհէ նազլ օլունմուշար տըր :

Էվէթիլ կիւն շէհապէնտէրլէրի-
գաթիմանին թէտաղը վէ թա-
տիլի գօմիլիօնը, տաեւիլի թա-
րիհիսէտէ պիլիթիմ ինքաթիլ միւ-
զաքէրէ իթմիշ տըր :

Բօթթէկիլ գրաղը թարաֆընտան
Մատրիտէթի Օսմանը սէֆիրի
սասաւ թէրսան պէյ Էֆ. հազ-
րէթլէրինէ իթա օլունման պիրինի
րիլթ պէ վէ պաշ քեսթիլլիլ իլլգ-
թիվանէն Շէքիլ Էֆէն վէրիլլէն
մա բլազ իւլլահիս րիլթ պէ (գօն-
սէրսին տը վիլլա տը գօզա) նի-
շանընն գապուլ վէ թապիլլինէ
իրաթէյի Բատիլահի շէրէֆիտտըր
օլմուշ տուր :

Մուսուլտա Ջիլպար գաղաթըն
մէրքէթի օլան Բրաքէրէ նամ մա-
հալտէ պուլ քէրէրէ պիր հարիգ
վուգու պուլարազ 50-60 գատար
խանէ միւհհէթէգ օլունմուշ «Մու-
սուլ» զաղէթասընտա օլունմուշ
տուր :

Բուսիլ շըմէնտէրի հազ գըն-
տա տիւն վէ Էվէթիլ կիւն շաեի
օլան պաղըրիվանէթլէր իւզէրինէ,
Պուլկարիսթան գաթուլ քէթիլի-
տաթ Պաղը Ալիսէ ճէլլ օլունմուշ,
իլլահաթ թալէպ օլունմաղլէ, մու-
մաթիլլէ գաթուլ քէթիլիտաթ պա
թէլիլաթի հիւթիլմէթի մէթպուլէ-
սինէ իլլաթը քէյֆիկէթ իթթիլ-
տէ, շաեիլիլ վազաթանըն ասլը
օլմաղըլ, վէ Պուլկարիսթան հիւ-
թիլմէթի եաղըլը հօլմուլար իլլէ
Էրպապը թիհարէթին չիքիսինէթ-
լէրին գայտ իլլին, սթաթիլլար-
տա պիրէր քօլիս մէհմուրը պուլ-
լունտուլու ճէվապը վարիտ
օլմաղլէ, Պաղը Ալիսէ օլ վէհէլլէ
աղըլ քէյֆիկէթ իթթիլլին «Թ-
Հաղըլ աթա» եաղընօր :

Աթիլնտան վէրիլլիլ օլան մու-
լիւմաթա կէօրէ, Կիրիս վալի վէ-
թիլ վէ ֆէվզէլտէ գօմանտանը
տէվ. Շաքիր բաշա հաղէթլէրի-
նին աթիլ ումուսիտէն միւսթէսնա
օլան րուհսայի Էյզընա իլլէ ճիւս
նէթիլ ասիկէ իրթիքիսաթ իթթիլ-
լէրի իլլին պիլմուհաթէմէ մահ-
թիլմ օլմուշ վէ օլանմազ օլան ճա-
նիլլէրին պիր գըլթա տէֆթիլլին
թանպիլ իթթիլլի «Աթանա Հալա-
սըն» տըրըլը մալիւմաթին տըր :

ԳՈՒՇ ՊՈՂԱՆ

«Ինտէրանտան Պէլթ» զաղէթա-
սընտա գուշ պօղան խասթաղըլ-
նըն սուրէթի թէտաթիլի հազ գըն-
տա պիր մէղալէ կէօրիլլիլ օլ-
լուպ, իլլէթի մէղալիլէ շու արա
շէհրիլլիլէ գալմուլ իթմիլ օլմաղ-
լա, գարիլիլ քիրաթա մէհֆաթը
պուլունտուլունտան, տէրէր միւ-
նասիլ կէօրիլլիլ տըր :

Էվէթիլ, խասթաղըլ պիւսիլ ք-
պիր թէհսիր վէ չօգ սիւրաթլէ
թէտաթիլ իտիլպ, զէհրիլլէ մէհպա-
նը, իլլալէ հանի գուշ պօղան միւ-
րօպաղը (գուրթ) եղըլը օլան պ-
զաղաթի իլլալարը տէֆ վէ
թախիլլիլ իթմէլի :

Սանիա, խասթանըն միւրօպ-
լարըն զէհրիլլէրին գաղըլ մուզա-
վէմէթ իտէհէք գուլվէթլէրին
մուհաթաղա իլլէմէլի :

Սալիսա, միւրօպաղըն հուսու-
լէ կէթիլլիլէրի զէհրիլլէրին խա-
րիճէ տէֆիլին հէր վալթա իլլէ
թէսիլ իթմէլի :

Իլլալ իլլէթ շու իւլ թէտալիլ
վէհէլլէ թէտաթիլ օլունմազ լաղըլ
կէլմէլլէ, գուլվէթ վէ իտարը վէ-
րիլլէ իլլաղը իքիսին վէ իւլլահի
թէտալիլլէրէ մուլաթիլլէ տըր :

Պիրիսին թէտալիլ կէլիլլէ, պուլ-
տա տաթիլ թէտաթիլլէ օլան իլլա-
լարըն իսթիլմալինտէն իպարէթ
տըր. պիւսան ալէյ զանէթ աղ
միւրտաթ ասիա ֆէնիլ իլլիտէ միւս-
թիլն մէրթէպէ զանէթ չօգ միւր-
տաթ քեսթիլլիլ հալլ իթթիլլէն
սօնրա, պուլ մահլուլը իլլէ գաթ
իտէհէք տէրէհտէ կլիսթիլլէ զամմ
վէ իլլալ օլունմաղ, պօղաղ
թաղիլլէ իտիլլիլ բամուզ վէ եա
վաթգատան եաղըլան պիր թաթա
իլլէ թէմիլլէնէրէք գաղար իլլալէ
օլունտուլունտան սօնրա, մէղալար
տաթիլ թէտաթիլլէ իլլադան թէ
միլլէնէն մահալլէրէ խաթիլլէ տօ-
գունտուլունտա :

Էվէթիլ Էմիլտէ մէղալիլ իլլադըն
րէք չօգ եաղըլը օլունտաղը անլա-
շըլմաղը տըր :

Նիհանէթ օլունմուշ չօգ սու-
լլէ գաղըլաղըլլիլ օլան ասիա
պօրիլլէ մահլուլը իլլէ հէր սասթա
պիր պօղաղը լալթմանըն ֆաեիլ-
տէսիլ միւսթիլլէ օլունմուշ, հէր
տէֆաթընտա պօղաղա եաղըլմ
լիլթա գատար պօրիլլէ սու տօլ-
տուլմաղը տըր :

Պուլ սուրէթլէ նէ գատար տա
կիճ օլան, պուշ պօղան միւրօպա-
ղը տէֆ վէ իլլալ օլունմաղըն
տան, խասթաղըլն տաթիլ միւս-
տէֆիլ օլունմաղը տէրքիար տըր :

Կէսյարդէ պաշտօնըն Շէհր Է-
մանէ թիւսէն ֆէրքի իւր իշմիտ
սանճաղընա րապիթը, Մալիսէ նէ-
ղարէ թիւսէն թաշթը գարարա ա-
լընարադ քէյֆիսէթ ճախիլիսէ
նէղարէ թիւսէն մուխապէրէ իտիլմէթ-
տէ իտուկիլիսի «Թ. Հազըզ աթ» եւ
զընօր:

Դուռագարտա ալիւ աղ վազը թի-
տան պէրու թիւսէն թիւսէն ալիւ
խորտըզ քաւնընաւարըն պու քէր
քէն էլէ կէսյարդիլիսի քէրքի, վէ տէր-
տէսթ օլունան էմվալի մէսրուգէ
նին տէ սահիպլէրինէ թէսլիմ օ-
լունտուղու «Թ. Հազըզ աթ» տա օ-
գունմուշ տուր:

Ձէվիս իտարէյի Մախսուսէ ա-
թէշնիս թարաֆընտան պըշադ ի-
լէ ուրուլտուղու կէշէն կիւն եւաղ
տըղըմըզ համիլէ խաթմուրն պու
քէրքէն էսէրի ճէշհաթէն միւթէսի-
րէն վէֆաթ իթաիլի մաթպաա-
մըշա խապէր վէրիլմիշ տիր:

Խաթիլիսէն ալտըղըմըզ պիր մէթ-
թուպտան աւաղընտըղընա կէօրէ,
Գարատաղտա տէրքիտա օլան գըթ-
լըզ սէպէպլիստէն, մահէլի մէզ-
պուրէ կէօնտէրիլմէթ իւզըն, Ֆի-
լիպէտէն վէ Բաղարմըզտան, Արը-
պիտեա վէ Ավսթրիաեա, հէր կիւն
սէրիլ օն վալիս պուղտայ կիթ
մէքտէ իմիշ:

Պալգանլարտա չօդ գար վար ի-
միշ իսէ տէ, օվաեա գար եաղմա-
տըղընտան, Չօրլուտան Սօֆիաեա
գատար գուրու պիր սօուգ հիւքմ
կիլմէքտէ իմիշ տիր:

Թրիթօլիտէն կէլէն պիր եօլ-
նուտան ալտըղըմըզ մալիւմաթա
կէօրէ, օլ ճիւլարտա կէշէն
սէնէ մահսուլ աղ օլուպ, վէ
պլիսաէն ալէյ հէլի զիրա տիւ-
չարը զարուրէթ օլմուշ, վէ պու-
սէնէ իսէ համա օլուն մահսու-
լաթը ֆէյլ ու պէրէքէթ իւզըն
պուլունտուղուն կէօրէքէթ մէքու-
վէ մէսրուր օլմագտա իքէն, թէք-
րարէն մահզուլ վէ միւքէտտէր օլ-
մաեա պաշալմըշար տըր, չիւքի
պաղը միւթէգիլմէթ նիզամըն խա-
րիճիլէ չըգարադ ֆուգարաեթ թէ-
շէքքիսէ մէհպուր կիլմիշէրտիր,
չէօյլէ քի, սապրէ թէհամմիլէրի
գալմատըղընտան, պիր չօդ էհիլ
զիրա, հիւքիւմէթի մահէլիլիսէն
միւրաճաթ իլէ իֆաթէյի հալ իյ-
լէնմիլէր իսէտէ, մէքմուրին վէ
եալիտա աղալար միւրաճընտա, միւ-
թէգիլմէթ իլէ կիլիլտէն շէրիք օ-
լանլար պուլունտուղունտան, իւմիտ
իթաիլէրի էսէրի աաալէթի կէօր-
մէմիլէր տիր, վէ պուլունտա իւզէ-
րինէ, պիթթապի, մէմպաը աաղ
ու աաալէթ վէ լութի ու ինայէթ
օլան մէրհամէթի ֆատիլահի իս-
թիւրհամ նիլիէթիլէ, պա թէլէկ
րաֆ, տօղրուտան տօղրու, կէրէք
Պապը Ալիսէ վէ կէրէք հուզուրի
ինայէթ մէհպուրի հազըթի Միւր-
տարիսէ պէսանը հալ կիլմիլէր
տիրքի, աաալէթ ու մէրհամէթի
չահանէնէ անգարիպ մաղհար պու-
րուլաճաղ լարընտա գաթան չիւքհէ
եօգ տուր:

Կէշէն կիւնլէր մահէլի մէզպուր-
տէ Հաապի նամ պիր քէթի մէքմու-
րու, զաթէն միւթէգիլ տալի օլ-
տուղունտան, քէնալ գօլնուլարը:

նա, Չուգուրու Հիւսէիսէն էֆէն-
տի նամ գաթըն խանէսիլէ կիտէ-
րէք թիւսէն տարալարըն էմր
իսէր, վէ մէրդուլար տալի սի-
լահլը օլտուգլարը հալտէ կիտիպ
մէզքիւր խանէի իհաթա իտէր-
լէր, վէ պէրապէրլէրինաէ մահէլ-
լէ մէքիլի աղալարընտան օլուպ,
վէ Հաապիլիստէ խաա տօսթու
պուլունտան եալընըզ պիր քիլի պու-
լունտուղու թաղաիլտէ գարունու
գըրըզ իլէրու կիլէրլէր:

Խէրուտէ իսէ, սէքիլ օն ունէ-
լիք էվիլ վէ համիլէ կէնէ պիր գա-
տընտան պաշաք քիմէսնէ պուլուն-
մատըղընտան, պիլարէ պուլունլարը
կէօրիւր կէօրմէզ, կէրիլ տիւչարը
տէհէլէթ օլարադ, գօմշուլարը իմ-
տատէ չաղըրմագ իւզըն քէնիլէ-
նէ գօշար իսէտէ, գօլնուլար պը-
րաղմատըղտան պաշաք ալիլտէ
ֆէնա սուրէթտէ տէօյտիլ քտէն
սօնրա ֆիլար իտէրլէր:

Պատէհու կէրիլ գօմշուլար վու-
գուհալի խապէր ալարադ իմտա-
տէ գօլուլարը իսէտէ, հապֆա-
րի կիւն էթիլտէրլէրլէրտէն, պի-
չարէիլ, համիլի վաղ իմմէք հա-
լիլտէն էէրէ սէրիլմիշ պուլունլար:

Ձէվալը գատըն պիր գալ սաալ
սօնրա վէֆաթ իտէր:

Մէքմուրարտան, աղալարտան
վէ էշարաֆտան վէ աղիլիտան պա-
ղըլարընէ հէման հէր թարաֆա
միւթէգիլմէթ իլէ կիլիլտէն իլթի-
րաքլէրի, ֆուգարա իլիլ պիւլիւք
պիր գուլում տիմէք օլտուղուն-
տան, հիւքիւմէթի Մէնիլիսէն ճանի-
պի աալիլտէն, պու խուսուսա,
քիւլի ճիհէթիլ նաղարը տիլգաթ
վէ իլ տամ պուլունլար ճանիլ քիր:

ԽԱՐԻՃԻՆԷ

ԹԵԼԷԿՐԱՓ

(Առաջ և Գծնալիսի)

Լօնտրա 1 յուն.

Լօրտ Սալիպարիլիս խաթէլիլի
աղըն տէլիլ տիր:

Բէթէրապուրկ 1 յուն.

Բէսմի զաղէթալարտա նէշր օ-
լունտան պիր գանուլ, 1889 սէնէ-
սինտէ մէհզուլիլիսէթ իսթիհալ
իլմիշ պուլունտան հիսսէլի գուն-
բանեալարըն 1890 սէնէսինտէ տա-
լի իլէրինէ տէվամ իլմէլէրինէ
միւսաաաթ վիլիլիւր:

Կօլտանվէր նամ մահալտէքի Ալ-
ման Ժիմիտա մէքթիլիլիս գարա-
տըլմաը իլիլ, մէարիֆ նէզարէ-
թիլնէ մէհզուլիլիսէթ վիլէն տիլէր
պիր գանուլ տալի նէշր օլուն-
մուշ տուր:

Բօմա 1 յուն.

Բաբա, Գօնիսթօար մէքիլիլի-
տէ իլրատ իլթիլիլ նուլթընտա,
իթալիտա պուլունտան քիլիլիս
տիւլմէլէրի թարաֆընտան քէն-
տի ալէյհիստէ միւթթաթը վու-
գու պուլան թէարրուգաթտէն
տօլանը իլհարը թէհասիլի իտէ-
րէք, պու պապտէ ճիւրտան ֊ Պը-
րիլնօնըն նամընա իճրա օլունտան
մուամէլէի տէրմիտան իլմէք տէ-
լիլ քեաֆի օլտուղունտա սէօյլէ-
իլ, Բաբալըզ մագաթընըն հու-
գուգը ճիսմանիլիսիլ թալէպ իյ-
լէտիլիլի տէ սէօյլէմիշ տիր. միւ-
չարիլէյ, իթալիս հիւքիւմէթի
թարաֆընտան նէշր օլունտան էէնի
գանուլըն ճէգանը րուհպանըն հու-

գուգ վէ սէրպէս իլիլիլիսէ գար-
շը տօղրուտան տօղրուեա պիր թէ-
հալուգ աաաթ իլթիլիլ կիպի, էվ-
գաֆ հազըզընտաքի գանուլըն տա
չէֆաղաթը հազըզընէն սոն
աաարըն մահվ իլիլն էէնի պիր
էսէր օլտուղունտա սէօյլէմիշ տիր:

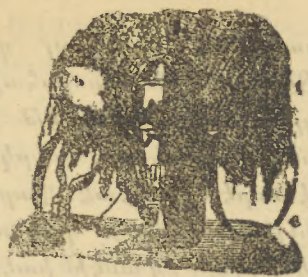
ԱՂԱՅԻՆ

Կրօնական Ժողովըն էվէլիլի կիւն-
քիւ իլթիլմաընտա, Իսիլիտար Ս.
Կարապետ քիլիլիսի աաղ քերքի
Տ. Խօրէնիս աաղ քերքիլէրտէն իս-
թիֆաթըն գապուլ օլունմաաաը
նա, վէ Արթ. Ղեւնդ վարդապետ
ֆիլղալէմանըն Էեուպ քիլիլիսի-
նէ քարիլիլ թալիլ օլունմաաընա,
վէ Շառալիլ Եֆիլիմ վարդապետիլ
Ալթալմարա իրալընա, վէ քէ-
մալտաքի Տ. Վարդան Գահանաեա
վարդապետ վիլարը իլթաընա գա-
րար վէրիլմիշ տիր:

Կրօն. Ժողովըն պիր իլանը րէս-
միլիստէ, օրացոյցտա Ութօրէնքիլ
կիրալի կիւնիլ տիւլիլ իլարէթի
եօգ իսէտէ, Բուլ Բարեկէնդա-
նա գատար օլան միւտաթ րէք
գըսա օլտուղունտա պիլաէն, Ու-
թօրէնքիլ րաղար իլթէսի կիւնիլ
Պսալ իճրաթընա մէքըլիլ Ժողով
թարաֆընտան սապըզ մի սիլ-
իլ միւսաաաթ օլունտուղու պէ-
նան օլունմուշ տուր:

ՄԻՆԻՍԹԵՐ

ԹԵՔԻՐԱՆՆԵՐ

ՄԱՀԱԳՈՅԹ

Խմբագիր,

Երիտասարդի մը մահադոյթ ձեղ
ժանուցանելու տիւր պարտալա-
նութեամբ, վշտացեալ սրտիս նման
ձեր սիրտ ևս վշտացնել կուգամ
ներկայիս, ծանուցանելով ձեզ և
բազմաց ծանօթ Հայկ Արշամ Մու-
րատեանի մահադոյթ:

Հայկ Արշամ Մուրատեան, էր
որդիլ Գուլուքէպապեան Մուրատի
թոռ Արարհամ Մուրատեանի, որ
գրական աշխարհի առջեւ ծանօթ
էր «Խորով» անուամբ և էր եր-
կարատեն օգնական խմբագիր
Մանգուլի:

Հայկ Արշամ ծնած է 1856 հոկ-
տեմբեր 4-ին. իւր մանկութեան ա-
տեն դաստիարակուած էր համա-
լուր և նշանաւոր հօրը ձեռամբ,
որ էր միանգամայն լիզուադէտ և
ուսումնական վարժապետ. և ա-
պա ի պատանեկութեան Պօլսոյ Ս.
Փրիլի ուսումնարանի մէջ դաստիա-
րակուելով շրջանաւարտ եղաւ,
Հայկ Արշամ, 1878-ին քաղաքս գա-
լով, իւր վարժապետ ուղեց իւր
հայրենեաց ծառայել, և սոյն թը-
ւականէն ի վեր անընդհատ Թաշ-
թաղի Յիսուսեան Ազգ. վարժարա-
նի մէջ ուսուցչութեան և վերջնաւ
միանգամայն տնօրէնութեան պաշ-

տօններով ծառայեց իւր սիրեցեալ
ազգին. Հայկ Արշամ, որ իշ ամեն
Հայ վարժապետներու նման թէպէտ
կրնալորէր իւր արժանեաց անհա-
մեմատ մի ամաթոշակ, այլ տա-
կալին անձնուրաքար և անխնայ
աշխատութեամբ կաշխատէր ազ-
գային մանկուոյն միտքն ու սիր-
տըն միանգամայն մշակել և այժմ
ունի քաղաքիս մէջ րաւական շըր-
ջանաւարտ աշակերտներ, որք պար-
ծանք են իրենց ուսուցչին:

Արշամ պատուելի իւր գրիչով
նաեւ մեծ ծառայութիւններ մա-
տուցած է ազգին, և Մանգուլի
յարգելի ընթերցողը կրնան յիշիլ
մերթ Հայկ, մերթ Արշամ և մերթ
Շառալ Ստորապուր թիւսներով
Մանգուլի մէջ հրատարակեալ աղ-
գային, ընկերական և գիտական
լուր և կարի հմալից գրութիւնք,
որ իւր գաղափարներու աղնու-
թեան, ոճին գեղեցկութեան և
ազնուն պըլին պատճառաւ հաճու-
թեամբ կը կարգացուէր ամենէն:

Արշամ Մուրատեան, իւր տարի
մը առաջ զգաց իւր մէջ հիւսն-
գութիւն մը, և իւր ութն ամիս
առաջ պարտաւորեցաւ թողուլ իւր
ուսուցչական և տնօրէնութեան
պաշտօն, և նոյն թուականէն ի վեր
շարունակ կը հիւժէր, կրնի հարա-
նար և օր քան զօր ու ժամապի կը
լինէր. ինչը, իւր 7 տարի առաջ
մի պարկեշտ օրիորդի հետ ամուս-
նացած և այժմ երկու աղջիկ գա-
ւակաց հայր ըլլալով, Ս. Խաչ թա-
ղի Պատ. Թաղական Խորհուրդն,
նորա հիւանդութեան դարմանի
համար երկու անգամ Պօլսոյ զրկեց
և ութն ամիս ի վեր չարունակա-
րար ամուսկան փորքիլ գումար մը
տալով, իւր երախտագիտական ըզ-
ղացումներն կը յայտնէր:

Վերջապէս մահուան անողորմելի
սուրին առջեւ խոնարհիլ պէտք էր.
հիւանդութիւնը այլ ևս չէր կրնար
երկարատեւել. երիտասարդական
դժն սպառած էր դիւմդրելու ալ
ևս. հուսկ ուրեմն, գեկտ. 9 չա-
բաթ երեկոյ, իւր երեւոյն և ե-
րեքամայ ծաղիկ հաւալին մէջ,
հօգին աւանդեց, թողով որբւայ-
րի կիւն և երկու որբ աղջկունք:
Սոյն մահուան գոյթ կայծակի ա-
րագութեամբ տարածուեցաւ քա-
ղաքիս մէջ, ամեն մարդ-ցաւեցաւ,
ամենքն լացին:

Ս. Խաչի Պատ. Թաղ. Խորհուրդն
ուղեց խիստ փառաւոր կերպով
կատարել հանգուցելոյն թաղման
սգալի հանդէս, և երէկ, կիրակի
օր, վիճակիս Հովիւ Գեոր. Հմայեակ
Սրբազանի նախագահութեամբ ժա-
մը 7-ին սկսաւ սոյն տիւրը հանդէս:
Ս. Թաղաւոր թաղի քահանայնե-
րէն Արթ. Տ. Ղեւնդ և Տ. Գարե-
գին հարք, Ս. Խաչի չորս քահա-
նաներու հետ ընկերանալով, եւ
գալիկներու առաջնորդութեամբ,
հանգուցելոյն մարմինը բերուեցաւ
Ս. Խաչ եկեղեցի. Եկեղեցին ըն-
ցուն էր բազմութեամբ և խիստ
չափեր ստիպուած էին դուրսը մը-
նալ. Եկեղեցւոյ մէջ Գեոր. Սրբա-
զան, «արդարք որպէս արմաւենիս
ժողկիցեն» բնաբանին վրայ յոյժ ի-
մաստալից քարոզ մը տալով, դըր-
ուատեց հանգուցելոյն բարեմաս-
թիւնք և շանաց ապացուցանել թէ
ազգը մեծ կոյրուստ մը ունեցաւ
յանձին Մուրատեանի մահուան
Դադարը գերեզմանատուն տարը

դեղին պահածն, Յիսուսեան չոր-
 փարանի կողմանէ 12 զոյգ մանչ և
 12 զոյգ աղջիկ աշակերտ և աշա-
 կերտուհիք, իրենց սիրեցեալ դա-
 ստաւին վերջին յարգ անք իր տա-
 լու համար, ձերքերնին մոմեր եւ
 ծաղիկայ պսակներով դադաղին
 երկու քովերէն կը քայլէին: Սոյն
 հանդէսին ներկայ էին առաւել
 քան 500 հոգւոյ մի հոծ բազմու-
 թիւն, որոյ մէջ կը նշմարուէին բաց
 ի Ս. Խաչի թաղականներէն, նաեւ
 նախնական դատարանի դործադիր
 պաշտօնեայ (իճրա մէջ մուրի) Մեծ.
 Աւետիս Էփ., թաղապետական (Պէ-
 լետիէի) Ժողովոյ անդամ Մեծ. Շու-
 շանեան Յ. Էփէնտի, դատարանի
 անդամ Մեծ. Ս. Էփ. Եղեկեան,
 և այլք: Նշանաւոր անձնաւորու-
 թիւնք, նաեւ Բողոքական Ժողովրդի-
 դէն Երէջ Արթ. Պատուելի Յ. Ա.
 Մանուկեան, դատաւոր Մեծ. Զ.
 Էփ. Ուզունեան, և թաղ. Ժողովոյ
 Առաջնապետ Մեծ. Մ. Հ. Գուգու-
 քէպետեան և Գանձապետ Մեծ.
 Յակոբ Էփ. Ուզունեան: Երբ սոյն
 տիւրը հանդէս դերեգմանատուն
 հասաւ, անդ Արթ. Տ. Ղեկոյքա-
 հանայ և Մեծ. Յովհաննէս Էփ. Եղ-
 կեան, Շաւարշ Էփ. Էսայեան,
 Արքայապետ Էփ. Յարութիւնեան դա-
 տաւոր Ս. Խաչ վարժարանի և ե-
 րեք ուսանողներ հետգնեալ մէյ-
 մէկ դամբանական ճառեր կարդա-
 ցին որք խիստ յուզեցին ներկայ
 եղողներն և չկար աչք մը որ չար-
 աւասուէր: Նշմարելի էր Ս. Թագա-
 ւոր թաղի Յովհանեան վարժարա-
 նի դատաւորաց անպատուաբեր և
 պախարակելի բացակայութիւն,
 որք իրենց պաշտօնակցի մահուան
 առթիւ զլացան իրենց վերջին յար-
 ղանք մատուցանելու(1):

ՄԻՋՐԱՆ

11 դեկտ. 1889.

ԴԱՄԱՐԱՆՆԵՐ

Արտասանեալ ի վերայ գերեզմանին
Արշամ Էփէնտի Մուրատեանի.

Տխուր, տխուր, սրտառուչ ող-
 բեր կարճակէ ընդ հանուր, սրտա-
 ղան պղինձն եկեղեցւոյն ի կառուր,
 — Դա մեռելոց ողբակ զանգակի
 զօղանչ է սարսուռ աղգեցիկ. մե-
 ռել կայ, և խեղճ մեռել զի խեղճ,
 շատ խեղճ կ'ըլլայ, շատ ախուր
 կը կրծի պղինձն նուիրական... —
 Այլ է մեռել — կըսէ շատապ մին միւ-
 րին. և խօսակցին թախծն ի հոգի,
 դառնին ի ճակատ, կը հծծէ քան
 կասէ, — վարժապետը... — խեղճ
 տղայ, վերջապէս... կը գանչէ
 մին կտրեկից ու թախծալից, և մի
 այլք, մեռելոց մէկ շնչաւոր գան-
 ղալն, կանգնած հոն հեռուն, խո-
 հուն ու միմեռն, սիրտն ի խռով
 հոգին ի խորով, անմեռնչ, ար-

(1) Մէքրիւր հիւղենկիւ մէք-
 թուպուն պու կիւնէ դատար դա-
 մըջ օլմաթընտան տօլաքը ափովը
 տիւրիւր, չիւնքի մէքթուպ կէլաի-
 կիւնտէ Իզնիմիտտէ պուլունուպ ի-
 քի կիւն սօնրա կէլաիքտէն պաշ-
 դա, հէմ ֆէնա պիւր նէղէնէ թու-
 թուլարադ աշաղը ինէմէմիշիւտիւր,
 վէ հէմտէ շու աթիւտէքի դամբա-
 նականըն կէլմէսինէ պէրլէնիպտէ
 պիւրլիքտէ տէրճ իթմէքլիկի տահա
 ղիկատէ միւնասիպ կէօրմիշիւր
 տիւր:

ցունքն աչքին, կը հարցնէ ի լալի
 — զի՛նչ այս կեանք, խորհուրդն
 թախծոց, և իսր սրտին խորէն, տ-
 զիքնեկն մի խոր ու աւար հուռչ
 կը հանէ — վա՛ն. Միսի Սրշամ
 — և կը լաւ ծախ յարապտուս ու կը
 կըլնէ թախծալից, — զի՛նչ այս
 կեանք:

Այս սրտաշուք հարցումն, յու-
 սահատութեան, տրտունջի այս ա-
 զաղան նորքեօք քանի քանի սր-
 տէ հրախտաւոր կը թռի ամէն օր,
 ամէն ժամ և ամէն վայրկեան,
 Արդեօք որքան այլաժ սրտեր այս
 ժամուս իսկ կը կրկնեն ինձ հետ
 թախծալից, — զմէ՛ այս կեանք,
 զի՛նչ այն: Ա՛հ, յաւիտենից հանե-
 լուին է ա՛յն, և նորա լուծումն ի
 վեր է մարդկային հասարակութենէ:
 Մարդ պէտք է յաւիտեանս կրկնէ
 ու կրկնէ «զի՛նչ այս կեանք» և ա-
 նոր պատասխանն գտնէ իւր կո-
 ըրտեան մէջն իսկ:

Ա՛հ, արդեօք քանի քանի անգամ,
 խեղճ Արշամ, դու ալ իւրովի բերի
 այդ սրտախարով հարցումն — զի՛նչ
 այս կեանք, — երբ տեսար որ տա-
 կու կը մարի բոցն աչերուդ, երբ
 տեսար որ կեանքն, այս անդհա-
 կան երազն, կը խուսափի քեռէ բշ-
 տապ, երբ տեսար որ տակաւ կը
 թօշնին անժամ ինչ որ ի դարձ գը-
 խոյդ քաղեր էիր ծաղիկ քնքոյզ կե-
 նաց փշոտ պարտիդին մէջ, Ա՛հ,
 այս աշխարհի ծաղիկներն, աստի
 կենաց ծաղիկներն թո՛յն են գոգ-
 ցեա տմենքն կամ թէ թո՛յն կը լինին
 իսկոյն երբ ոք քաղել ժող զայնո
 ժպիւրհ... Ելջանկութիւնն արդիւ-
 եալ պտուղ մ'է այն մահականացու-
 ցըս ի ճաշակ:

Ո՛վ այսպէս չի խորհիր այս աշ-
 խարհի վայելից համար, երբ տես-
 նէ թէ ինչ որ հեշտութիւն կը հա-
 մարտի, դառնութիւն մ'է այն,
 ինչ որ վայելք կը կոչուի վիշտ մ'է
 այն անբերելի, և ինչ որ կեանք կը
 կոչուի, ոչ այլ ինչ է այն այլ երկա-
 րածիք տառապանք մը, չարաչար
 և հանապազողոր մահ մը ցաւաղին:

Այսպէս չէր, կամ թէ այսպէս
 չեղաւ քո համոզումայս կենաց հա-
 մար, ո՛վ հէգ Արշամ, երբ տեսար
 որ փողովոգ արեւդ թուս թուս
 ամպեր կուգան ծածկել և իրենց
 մթութեան մէջ գոգ խեղդել զայն
 ... ո՛հ, չըսիր այդ ամպերին թէ
 աւժամ իսկ ծաղեցայ, է՛ր կուգաք
 պատել զիս, Ըսիր անշուշտ, այլ
 քու բողբոքն ու ողբ անխելի մնա-
 ցին, և դու մարեցար անժամ...
 Ա՛հ, ի՛նչ որ իսկապէս վիշտ է, վըշ-
 տաց մեծն է, աղքատութիւնը ցա-
 ւը, կսկիծը չէ այն, այլ իժապիկի
 խամրիլն է անժամ, երազէ վերջ,
 ըստ Դուրեանի, ցուրտ շիրիմը դըր-
 կեն է այն, տաք տաք ինքներ ի
 ծոցին կրած ատեն ցուրտ հոգին
 մէջ դի ցուրտ դուրսին է այն ան-
 ժամ... Եւ ես իւր յոնդներդ մը
 ի՛նչպէս չի կրկնեմ — զի՛նչ այս
 կեանք, և ի՛նչպէս հոգիս չմոտա-
 շայ ճակատագրի հեղեղութեանց
 դէմ, որովք ի սեւ կը փսիւն նա
 մեր կարմիրներն, թո՛յն կը խառնէ
 մեր քաղցրութեանց մէջ, ի հեծու-
 թիւն կը փսիւն մեր խնծիղն ու ծի-
 ծաղ:

Այլ այդ ճակատագրի հեղեղու-
 թիւնն խիստ դառն, և խիստ անող-
 ք է եղել մեր վարժապետին հա-
 մար, նա կենաց բաժակին դառնու-
 թիւնն է լոկ ճաշակել, առ այս մեծ

ապացոյց է նորա վարժապետանին
 կեանքն բաղձալարչար, յորում իւր
 հոյ վարժապետ՝ լոկ փոշեր է նա
 քաղել, իսկ ընտանեկան կենաց
 մէջ, ա՛հ. դժբաղդութիւնն է լոկ
 իցել իր բաժին, Լսէ՛ դայս պատ-
 մութիւն, և դուքենէն դատէ թէ
 ի՛նչ է եղել մեր խեղճ վարժապե-
 տի կեանքն:

Ասկից ետեւ տարի յառաջ, ճըմ-
 րան երեկոյ է, օրն երկուշաբթի,
 մէկ ծերունի Եպիսկոպոս, քահա-
 նաներ, վարժապետներ, աղաներ
 ու պարոններ, ժպիտ ի շուրթն,
 ամենքն կը մտնեն մի նեղ փողոցի
 նեղիկի տունն, — ինչ փայթ սա-
 կայն եթէ նեղ է տունն, չէ՞ մի որ
 լայն են սրտերը — տան մէջ իրար-
 անցում կայ, ուրախութիւն կը նը-
 շուլէ ամենուն դիմաց վրայ, արդ-
 եօք ինչ կայ այդ տան մէջ, տուն
 օրհնէք, ո՛չ, Ահա դպիրներ կը
 հագնին իրենց շապիկներ և կեր-
 դեն մի վեմ շարական — «Այսօր
 երկնայինք ուրախանան... — հա՛մ-
 լաւ կօրհնեն, — ո՛վ է փեսայն —
 մտիկ ըրէ, հոն, դպիրներուն քո-
 վիկը, սիրան ի խառով, հագնին ի
 ծուփ մի վախտ, խժիկ երիտասարդ-
 կայ, դրեթէ սրբէ նա ամպեր պա-
 տեր են սիրան ու հոգին, և ահա
 կտիկ կտիկ ցօյ կիջնէ, կուլայ
 նա, — ինչո՛ւ — զի հոն չեն ոչ իւր
 հայրն փտարանդի, ոչ իւր մայրն,
 ոչ քոյրն ու եղբայր: Առ ետի կե-
 ցած է մի պատանի, նա մի ուղերձ
 կը կարդայ, և հանգիստականաց շը-
 նորհաւորութիւններն կը մատու-
 ցանէ երիտասարդին. — արշալու-
 սին մօտ, կը դիմենք ուրախ մի
 ուրիշ տուն, հոն քահանան պսակ
 կը գնէ մի կոյսի և երիտասարդի
 գլխոյն, այժմ նորա հարս են ու
 փեսայ. ներկայը շերմեռանդ կա-
 ղօթեն որ այդ կապ ամուր լինի:
 Ո՛վ էին դուքա — վարժապետը,
 «Միսիւ Արշամ Մուրատեան, և
 երանուհի օրիւրդ Պօղոսեան»
 թող Աստուած օրհնէ նոյա միու-
 թիւնն...:

Ետեւ տարի ետ դամբ, — 1889
 դեկտ. 11-ին է, այն տունն ուսկից
 հարս էինք դուրս լերեկ, սղոյ մէջ
 է, ողբ ու կոծ կը լսուի հոն, ի՛նչ
 կայ, — մահ, — մի երիտասարդ
 պառկեր է ի ճաղին... ո՛վ է դա
 — փեսայն, Միսիւ Արշամը, դժ-
 բաղդ վարժապետը, ցաւոյ որ-
 դին... Տես դու ճակատագրի
 հեղեղութիւնն և իմացիր թէ ի՛նչ
 է այս կեանք...:

Ա՛հ, այսպէս, խեղճ Արշամ, դու
 որ երկի պսակն ունէիր ի զլախդ
 փեսայութեան, այժմ քու մարմնոյդ
 վրայ, անշուշտ, անյարկ մարմնոյդ
 վրայ ծաղիկներ տնիւ սղոյ... դու
 որ դեռ երկի կեանք էիր համար,
 ու կեանք կը շնչէիր, այսօր մահ
 կը լսուես լոկ, երկի կեանքի կե-
 վիւր դու, այսօր ոչ իսկ կը ճառա-
 գայ թեւ, երկի-դի երկի դեռ ոչ ոք
 ապրիլ — բոց էիր համար, այսօր
 մոխիր ես համարուն: Տես դու,
 խեղճ մարդ, և իմացիր թէ ի՛նչ է
 քո կեանք, — երազ վաղանցիկ...:

Եւ դու, խեղճ Արշամ, այդ ե-
 րազը տեսնելէ յետոյ, այժմ կը
 դրկես ցուրտ շիրիմն, և ես որ խաչ
 էի բռնել երկի քո գլխուն, այժմ
 կուգամ սղաւոր բուր վայրենե-
 կարդալ քու անարկղ վերայ...
 ա՛հ, փշէ պսակ էր այն, որ բողբո-
 ցաւ քո գլխուն...:

Այ չեմ կարող շարունակել. պէտք
 է լռեմ, կը խղճուիմ: Ընդունէ ա-
 ղաւ ո՛րքի տանս, իմ վերջին յար-
 վանքն երս քո անթաւամ յիշատա-
 կիդ. և յերկինս Բարձրեցն դա-
 հուն առջնւ, աղօթէ՛ վառն մեր ա-
 մենեցուն, և որոց յատուի պէտք
 ունին նորա այցելութեանն ու շը-
 նորհաց: Մահ'ս բարեաւ (1):

ՅՈՎ. ԱՆՆԵՎ Ս. ԵՂԵՆԵԱՆ
 10 դեկտ. 1889 Ռոտտովոյ:

ՍԱՐԴԱՅԻՅԵՆ

ԳԱՆԱԹԱ ՊՈՐՍՍՈՐ

Դեկտ. 23	
Լահ. Ում. տիւն ագ. գր. Գ. Բ	19-9
» » » էն երեքէք	19-10
» » » էն աշաղը	19-9
Պու սապահ աշըլուր	19-14
Խաթիգ. տախ. տիւն գար Գ. Բ.	45-22
» » » էն երեքէք	45-28
» » » էն աշաղը	45-12
» » » աշըլուր	45-24
Մըլըր միւթ թահալ գար.	-
Պու սապահ աշըլուր	-
Սէրի Ա.	Գ. Բ. 33-38
» Բ.	22-10
» Գ.	19-14
Բուժէլի շըմէնըֆէրի	74-87
Սէքէ ֆայիզի	6-
Բարթ, զուրուշ	-
Հէվալսիզ	10-

ՊԱՆԳԱ ՍԳՍՈՆԱՐԸ	
Դրէտի ժէնիւրալ	Գ. Բ. 8-22
Խո. անպօլ պանգասը	Գ. Բ. 7-7
Սոխէթէ ժէնիւրալ	4-16
Ժր. միւլայ	Գ. Բ. 4-65

ՍԳՃԷԼԷՐԻՆ ՖԻՆԱՆՍԸ	
Ոսմ. լիւ. 100 զշ. տան	Ղշ. փ. 22-Փ.
Պէնազ Մէճ. ֆարդը	108-12
Մէթալը	100-
Պէշլիք	103-10
Ալթըլըք	103-10
Ինկիլիզ լիւրաթ	110-20
Յրանալը լիւրաթ	87-28
Բօլ	90-50
Դրիմից ալթունու	51-10
Գարպօն դալմէսի	8-45
Յիօրին, 50 5	10-85
Յրանք, 50 5	22-95
Հօնարա, 50 այ վատէ	109-

ԹԱՍՏԱՅԵՆ	
Իրի	8-
Ուֆաք	9-

(1) Մա թէ Եսիւփի աղիմ պէկան
 իտէրիդ. քի, Արշամ Էփէնտին լի-
 ֆաթը, միլլէթ իմիդ մուալլիմիկի
 վէ դալմէսահիլլէրի նօգ թայի նա-
 զարընտան պաղըլուրը թաղ տիր-
 տէ պիւնիւք պիր դայս սաերլա
 ճաեիկ տիր. միւթ էվէֆա զաթէն
 զէքի, դայրէթլի վէ լիեպաթլը
 օլտուզունտան, վէ ֆիլ հոյրդա
 անաւտան վէ պապատան մահրոււմ
 տուր կիպի պիր հալտէ պուլուն-
 տուլունտան, անճաղ վէ անճաղ
 քէնտի դայրէթլի վէ չալըշմալըլա
 մէյտանէ կէլմիշ իտի:

Թէչէքքիւր օլունմալը սըր քի,
 Ս. Խաչ Թաղ. խորհուրդու թարա-
 ֆընտան, քէյֆիլլիկի հէնկեա-
 մընտա տաեկմա դայըլմալըլա
 հիմմէթ օլունմալըլա, վէ ումա-
 ըրդ քի, օրատաքի խայրխահ վէ
 մէարիֆէրվէր զաթլար պիր դօ-
 միթէ թէչքիլլիյէ, պիշարէսին, պի-
 շարէ ֆամիլիտար իլէ Էօքսիլլէրի-
 նին դայըլմալըլա Խալիճէ օլտուն
 մէտար օլապիլիճէք պիր իտանէ
 թօրլամալըլա հիմմէթ իտէրէր:

Իշպուհ սիկուրթա գումարանեացը, հէր նէվի էմլաք վէ էշէաեը, աւսպար վէ մաղապա տէրունէրէրնտէքի էմթաա-
եը, էն զրեատէ ֆաեիտէպախը շարթլար իլէ սիկուրթա իտէր: Թաֆուլլի մալիմաթ ալմազ իսթէէէնէր, պալէա-
տէ զիքը օլունան իւշ գումարանալարըն ումումի մաշախաթկիլզալը պուլունան իսթէանպուտա Պաղչէ-Գարուսուն-
տա իաւիմ-բաշա իաւընտա նիւմէրօ և՛ վէ և՛ տէ Տիրօն Ս. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ էֆէնտիէ միւրաճաաթ իթմէկէ տա-
վէթ օլունալարն: